

Jednolity Plik Kontrolny dla małych i średnich firm

Ewelina Nowakowska, Partner oraz Doradca Podatkowy w firmie HLB M2
oraz Partner Merytoryczny Asseco Business Solutions w zakresie podatków

Już od stycznia 2018 r. mikro-firmy dołączą do przedsiębiorców zasilających systemy organów skarbowych informacjami o dokonywanych transakcjach mających wpływ na wartości wykazywane w deklaracjach VAT. Od lipca 2018 r. wszystkie przedsiębiorstwa z segmentu MSP będą zobowiązane do przekazywania na żądanie organu podatkowego zestawu wymaganych plików JPK, czyli danych w postaci elektronicznej na potrzeby przeprowadzanej kontroli skarbowej. Warto już teraz mieć świadomość potencjału nowego narzędzia w rękach organów skarbowych, aby odpowiednio wcześniej przygotować przedsiębiorstwo do nowych wymogów i poprawnie generować oraz przesyłać wymagane dane w formie JPK.

Spis treści

Jednolity Plik Kontrolny - rewolucja w kontroli podatkowej!	3
Podstawa prawna Jednolitego Pliku Kontrolnego	4
Jednolity Plik Kontrolny – czemu ma służyć	5
Kto i kiedy musi wdrożyć Jednolity Plik Kontrolny?	6
Struktura Jednolitego Pliku Kontrolnego	8
Czego z JPK może dowiedzieć się o mojej firmie urząd skarbowy?	9
Brak przedstawienia JPK a sankcje karno-skarbowe	10
Obowiązek JPK dla firm MSP od 2018 roku	10
Weryfikacja JPK przez organy skarbowe	12
JPK – najczęstsze błędy popełniane przez przedsiębiorców	13
Jednolity Plik Kontrolny a kasy fiskalne	14
JPK w biurach rachunkowych oraz nowe obowiązki klientów	15
Wybrane, najważniejsze pytania i odpowiedzi dotyczące e-kontroli JPK	17
Wybrane, najważniejsze pytania i odpowiedzi związane z JPK	19
Dlaczego warto odpowiednio wcześniej poznać wymogi JPK?	22
JPK a systemy finansowo-księgowo - jak przygotować się do wdrożenia JPK?	23
System WAPRO ERP gotowy na zmiany!	24

Jednolity Plik Kontrolny

- rewolucja w kontroli podatkowej!

Od 1 lipca 2016 roku duże przedsiębiorstwa mają obowiązek udostępniać Urzędowi Skarbowemu szczegółowe dane finansowo-księgowe i handlowe w formie elektronicznej oraz wysyłać co miesiąc, bez wezwania informację z prowadzonej ewidencji VAT przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Od 1 stycznia 2017 roku do największych organizacji dołączyły też małe i średnie przedsiębiorstwa, które zostały zobowiązane do co miesięcznej wysyłki informacji z prowadzonej ewidencji VAT. Od stycznia 2018 roku również mikro-firmy będą musiały przekazywać urzędowi skarbowemu informację o prowadzonej ewidencji VAT w formie elektronicznej. Ostatecznie, od lipca 2018 roku zarówno mikroprzedsiębiorstwa, jak i małe i średnie spółki będą zobligowane do przesyłania zestawu wymaganych plików JPK, na potrzeby przeprowadzanej kontroli skarbowej. Warto już teraz mieć świadomość potencjału nowego narzędzia w rękach organów skarbowych, aby odpowiednio wcześniej przygotować firmę do nowych wymogów i w 2018 r. poprawnie generować oraz przysyłać dane w formie JPK.

Elektroniczna kontrola przedsiębiorstw odbywa się za pomocą dwóch metod. Po pierwsze, firmy prowadzące księgi podatkowe w programach komputerowych, mają obowiązek (bez wezwania) okresowo, co miesiąc przekazywać dane z ewidencji VAT za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Po drugie, spółki mają obowiązek przekazywać wskazane dane z ksiąg oraz dowodów księgowych również w formie elektronicznej, na żądanie organów podatkowych.

Obowiązek okresowego przekazywania danych bez wezwania wprowadza art. 82 § 1b znowelizowanej w dniu 13 maja 2016 r. Ordynacji Podatkowej, natomiast obowiązek przekazywania danych na żądanie organów podatkowych wprowadza art. 193a. § 1 znowelizowanej w dniu 20 października 2015 r. Ordynacji Podatkowej.

W obydwu przypadkach dane przekazywane do organów podatkowych w postaci elektronicznej muszą mieć odpowiednią strukturę logiczną. Struktura logiczna postaci elektronicznej ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych opublikowana jest na [portalu Ministerstwa Finansów](#). Zestaw struktur logicznych postaci elektronicznej ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych określany jest również jako **Jednolity Plik Kontrolny**.

Podstawa prawna Jednolitego Pliku Kontrolnego

Ogólna koncepcja JPK została wprowadzona już dość dawno, bo w nowelizacji ordynacji podatkowej z września 2015 r. Wspomniana nowelizacja wprowadziła do Ordynacji podatkowej nowy artykuł 193 a. I to właśnie w tym artykule możemy szukać definicji Jednolitego Pliku Kontrolnego.

Z ww. artykułu wynika, że w sytuacji, gdy prowadzimy księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych, organ podatkowy może żądać od nas przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych w określonej postaci elektronicznej. I to właśnie ta postać elektroniczna ksiąg podatkowych to nasz **Jednolity Plik Kontrolny (JPK)**.

JPK jest to więc elektroniczna forma ksiąg podatkowych i dowodów księgowych, które należy wygenerować z systemu informatycznego i przedstawiać organom skarbowym. JPK ma zawierać określone informacje o operacjach gospodarczych za dany okres i posiadać standardowy układ (zgodny ze schematem xsd) oraz format (xml), który umożliwia jego łatwe przetwarzanie.

Co ciekawe, dotychczas istniała już możliwość przekazywania w formie elektronicznej ksiąg czy też wybranych zapisów w księgach podczas kontroli skarbowych czy podatkowych. Często były to jednakże np. skany, czy inne pliki w formacie pdf, które nie pozwalały na wczytanie danych i ich elektroniczne przetworzenie, czyli na szybką analizę danych. JPK jest natomiast plikiem, który musi zostać wygenerowany w **specjalnym, identycznym dla wszystkich przedsiębiorców formacie xml**, zgodnym ze standardem rekomendowanym przez OECD.

Początkowo idea JPK zakładała, że księgi podatkowe w wymaganym formacie przedsiębiorcy będą musieli generować wyłącznie na żądanie organów skarbowych, jednakże w kolejnej nowelizacji przepisów podatkowych wprowadzono obowiązek comiesięcznego przesyłania rejestrów VAT w formie JPK do urzędu skarbowego. Dodatkowo wprowadzono obowiązek prowadzenia ewidencji VAT w formie elektronicznej – a więc niemożliwym już jest uznanie, że w sytuacji prowadzenia papierowych rejestrów VAT obowiązek JPK nas nie dotyczy. Ponadto rozszerzono zakres danych, jakie powinny być wprowadzone do rejestru VAT (który jest następnie przesyłany do organów skarbowych) o NIP kontrahenta, co wymusza prowadzenie szczegółowej ewidencji VAT. Uniemożliwia także rejestrowanie transakcji zbiorczo (poza sprzedażą detaliczną rejestrowaną paragonami).

Jednolity Plik Kontrolny – czemu ma służyć

Na wstępie należy zaznaczyć, że pomysł wdrożenia Jednolitego Pliku Kontrolnego nie jest nowatorskim pomysłem naszej administracji, ponieważ takie rozwiązanie funkcjonuje już w części krajów Unii Europejskiej, przykładowo w Holandii, Austrii, Luxemburgu czy Portugalii. To właśnie w Portugalii odnotowano spektakularny wzrost dochodów budżetowych z podatków, przede wszystkim z VAT, po wprowadzeniu rozwiązania odpowiadającego naszemu JPK.

Jednym z celów wprowadzenia obowiązku JPK dla firm jest zatem kwestia domknięcia luk, zwłaszcza w systemie VAT, zapobieganie wyłudzeniom i wzrost dochodów budżetowych, szczególnie z podatku VAT. Z szacunków Ministerstwa Finansów przed wprowadzeniem JPK dla dużych firm wynikało, że dodatkowe wpływy z podatków na skutek wdrożenia rozwiązania powinny wynieść kwotę w wysokości 200 mln zł w pierwszym roku obowiązywania nowych wymogów i 300 mln zł w roku kolejnym. Z danych publikowanych przez Ministerstwo Finansów wynika, że faktycznie wpływy budżetowe z VAT wzrosły istotnie, należy jednak mieć na uwadze, że poza JPK wprowadzono w ostatnim okresie sporo innych środków zapobiegawczych przeciwko wyłudzeniom, a także zastrzono kary. Ostatecznie zapewne JPK przyczynił się do lepszej ściągłości należności w podatku VAT.

Kolejnym istotnym efektem stosowania JPK w analizach rozliczeń przedsiębiorstw jest zwiększenie efektywności i sprawności kontroli podatkowych wykonywanych przez organy podatkowe. Tak naprawdę JPK oznacza nowy standard kontroli ze strony organów podatkowych, które uzyskały nowe narzędzie, aby szybko analizować poprawność przedstawionych ksiąg, a także zestawiać i porównywać rozliczenia np. pomiędzy dwoma kontrahentami. Zgodnie z informacjami Ministerstwa, przykładowo analiza 1000 faktur dzięki JPK może trwać tylko trzy minuty.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, że JPK służy organom podatkowym nie tylko do kontroli rozliczeń VAT, ale również umożliwia przykładowo zestawienie rozliczeń VAT i CIT, a także pozwala na porównywanie rozliczeń pomiędzy firmami, w tym również celów kontroli cen transferowych.

Kto i kiedy musi wdrożyć Jednolity Plik Kontrolny?

Zarówno obowiązek comiesięcznego przekazywania danych z ewidencji VAT bez wezwania organów podatkowych, jak i wymóg przekazywania danych z ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych na żądanie organów podatkowych wprowadzane są etapami, a termin zależy od wielkości przedsiębiorstwa.

Zgodnie z regulacjami o JPK polskie przedsiębiorstwa muszą być gotowe do:

przekazywania co miesiąc, bez wezwania organu podatkowego, za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej na serwer Ministerstwa Finansów informacji o prowadzonej ewidencji VAT od:

1 lipca 2016 – duże przedsiębiorstwa,
1 stycznia 2017 – małe i średnie firmy,
1 stycznia 2018 – mikro-firmy.

przekazywania, na żądanie organu podatkowego, danych w postaci elektronicznej na potrzeby przeprowadzanej kontroli skarbowej - zestawu wymaganych plików Jednolitego Pliku Kontrolnego od:

lipca 2016 – duże przedsiębiorstwa,
1 lipca 2018 – mikroprzedsiębiorstwa,
małe i średnie firmy.*

* Zgodnie z nowelizacją Ordynacji Podatkowej z dnia 13 maja 2016, w okresie od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2018 r. wspomniane przedsiębiorstwa mogą przekazywać wymagane dane kontroli skarbowej w formie plików JPK.

Podział przedsiębiorstw

Podział przedsiębiorstw pod względem wielkości definiuje ustawa z dnia 2 lipca 2004 o swobodzie gospodarczej:

Art. 104.

[Mikro-przedsiębiorca]

Za mikro-przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

- zatrudniał średniorocznie **mniej niż 10 pracowników** oraz
- osiągnął **roczny obrót netto** ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych **nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu** sporządzonego na koniec jednego z tych lat **nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro.**

Art. 105.

[Mały przedsiębiorca]

Za małego przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

- zatrudniał średniorocznie **mniej niż 50 pracowników** oraz
- osiągnął **roczny obrót netto** ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych **nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu** sporządzonego na koniec jednego z tych lat **nie przekroczyły równowartości w złotych 10 milionów euro.**

Art. 106.

[Średni przedsiębiorca]

Za średniego przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

- zatrudniał średniorocznie **mniej niż 250 pracowników** oraz
- osiągnął **roczny obrót netto** ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych **nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu** sporządzonego na koniec jednego z tych lat **nie przekroczyły równowartości w złotych 50 milionów euro.**

Zgodnie z art. 107 ustawy o swobodzie gospodarczej, aby przeliczyć wyrażone w euro wielkości, o których mowa w powyżej przytoczonych artykułach, przelicza się je na złote według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku obrotowego wybranego do określenia statusu przedsiębiorcy.

Obowiązek przekazywania danych z ksiąg podatkowych, dowodów księgowych, danych z ewidencji VAT w formie elektronicznej dotyczy wszystkich przedsiębiorstw prowadzących księgi podatkowe w programach komputerowych.

Duże przedsiębiorstwa, dla których wyżej wymienione przepisy już obowiązują, są już zaznajomione z powyższą tematyką - od 25 sierpnia 2016 pierwszy raz wysłały swoje informacje z ewidencji VAT za lipiec 2016.

Następne w kolejności były małe i średnie przedsiębiorstwa, które po raz pierwszy wysłały do 25 lutego 2017 swoje informacje z ewidencji VAT za styczeń 2017 roku.

Struktura Jednolitego Pliku Kontrolnego

Jednolity Plik Kontrolny ma umożliwić przedsiębiorstwom dostarczanie na wezwanie Urzędowi Skarbowym danych w formie elektronicznej, na nośniku lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej w podziale na wyodrębnione struktury, a strukturę JPK_VAT dostarczaną co miesiąc bez wezwania, wyłącznie drogą elektroniczną.

Obowiązkowe struktury w ramach JPK to:

1. **Księgi rachunkowe**, dzięki czemu urząd może mieć wgląd w pełną ewidencję wszystkich transakcji. W strukturze Księgi rachunkowe są przedstawiane informacje dotyczące przede wszystkim zestawienia obrotów i sald oraz dziennika księgi głównej, a także ksiąg pomocniczych.
2. **Wyciągi bankowe**, czyli struktura, w której wskazywane są salda wyciągu bankowego wraz ze szczegółowymi zapisami (wierszami) z wyciągu bankowego dla rachunków prowadzonych przez podatników.
3. **Magazyn**. W strukturze Magazyn znajdują się informacje dotyczące transakcji przyjęcia z zewnątrz, wydania na zewnątrz, z rozchodu wewnętrznego oraz przesunięć wewnętrznych. Struktura charakteryzuje się dużą szczegółowością.
4. **Ewidencje zakupu i sprzedaży VAT**. W strukturze Ewidencja zakup i sprzedaż VAT znajdują się informacje dotyczące transakcji, które są ujmowane w rejestrze VAT, tak aby uzgadniały się z deklaracją VAT.
5. **Faktury VAT**. Struktura dotyczy rejestru faktur sprzedaży VAT.

Kolejne struktury zostały przygotowane dla podatników, którzy nie prowadzą pełnej rachunkowości. W zależności od formy rozliczeń, to:

6. **Podatkowa księga przychodów i rozchodów**, czyli struktura, w której raportowane będą transakcje zarejestrowane w Podatkowej Księdze Przychodów i Rozchodów.
7. **Ewidencja przychodów**, czyli struktura, w której raportowane będą transakcje zarejestrowane w Ewidencji Przychodów.

Istnieją również plany rozszerzenia zakresu JPK o dane dotyczące podatku akcyzowego i wprowadzenie struktury dla paragonów.

Czego z JPK może dowiedzieć się o mojej firmie urząd skarbowy?

Ministerstwo Finansów chwali się, że dane pozyskiwane z JPK od dużych firm już pomogły w zidentyfikowaniu i rozbiciu grupy przestępczej dokonującej wyłudzeń VAT na dużą skalę. Dzięki pozyskiwaniu na bieżąco informacji o milionach transakcji i operacji gospodarczych, organy skarbowe uzyskują narzędzie do bezpośredniej weryfikacji danych zadeklarowanych dla celów VAT m.in. dzięki możliwości zestawienia plików JPK przesłanych przez dwie strony tej samej transakcji.

Bezpośrednia weryfikacja danych

W przypadku, gdy dana transakcja nie uzgadnia się w pliku przesłanym przez sprzedawcę i pliku przesłanym przez nabywcę poprzez przykładowo różne wartości VAT wykazanego po stronie zakupów i sprzedaży przez dwie strony tej samej transakcji, organy skarbowe otrzymują taką informację natychmiast. Aby wykryć taką nieprawidłowość nie ma potrzeby przeprowadzania czynności sprawdzających czy kontroli, ponieważ system porównując dane automatycznie, wykrywa niezgodność. W takim przypadku organy skarbowe wysyłają mailowe zawiadomienie do podatnika o stwierdzonych różnicach.

Karuzele VAT łatwiejsze do namierzenia

Dzięki danym z JPK administracja podatkowa jest w stanie również natychmiastowo pozyskać informacje o sytuacji, kiedy w zakupach wykazanych w deklaracji VAT znajdzie się faktura wystawiona przez podmiot, który został wykreślony z rejestru podatników VAT. Pozwala to w szybki sposób zidentyfikować zdarzenia, które mogą być elementem działania w celu przestępczych wyłudzeń VAT.

Brak przedstawienia JPK a sankcje karno-skarbowe

Nie przekazanie JPK w wymaganej formie będzie traktowane tak samo jak nie udostępnienie ksiąg. Przedsiębiorcy mogą spodziewać się następujących sankcji:

1. Maksymalna wysokość kary porządkowej w 2017 r. wynosi 2,8 tys. zł i może być nałożona na podatnika, który bezzasadnie odmówi przedstawienia w terminie dowodów księgowych w formie JPK (art. 262 Ordynacji Podatkowej).
2. Art. 83 Kodeksu Karnego skarbowego przewiduje też karę grzywny, w maksymalnej wysokości 19.199.995,20 zł.

Na pewno nie należy zrównywać nie przedstawienia JPK w obowiązkowym terminie, czy też na wezwanie organów skarbowych z pomyłkami w sporządzonym i na czas wysłanym plikiem JPK. W przypadku stwierdzenia pomyłek w ewidencji, dokonanie odpowiedniej korekty JPK i deklaracji VAT, a także w niektórych przypadkach przesłanie czynnego żalu, pozwoli uniknąć zarówno dalszych czynności sprawdzających czy kontroli, jak i sankcji karno-skarbowych.

Obowiązek JPK dla firm MSP od 2018 roku

Fiskus już wykorzystuje praktycznie dane z JPK, które największe firmy przesyłają począwszy od deklaracji VAT za lipiec 2016 r., a małe i średnie – deklaracji VAT za styczeń 2017 r. Czego od 2018 r. dowie się o działalności firm z segmentu MSP urząd skarbowy?

Od 1 stycznia 2018 roku już wszystkie firmy co miesiąc będą przysyłać dane z ewidencji VAT w formacie JPK. Oznacza to, że każdego 25 dnia miesiąca, począwszy od lutego 2018 r., wraz z deklaracją VAT powinniśmy przestać elektronicznie rejestry VAT w wymaganym dla JPK formacie xml.

W rezultacie, urząd skarbowy powinien otrzymać pełną listę transakcji zakupów i sprzedaży, jaka została wykazana przez daną firmę w danym miesiącu w deklaracji VAT. Oznacza to, że urząd skarbowy uzyska wiedzę o tym, z jakimi firmami zawieraliśmy transakcję, o jakiej wartości i w jakich datach. Suma zestawienia transakcji z rejestru w formie JPK musi uzgadniać się z poszczególnymi wartościami wykazanymi w deklaracji VAT.

Rozszerzenie zakresu danych od lipca 2018 r.

Konieczność dostosowania firmy do przysyłania elektronicznych rejestrów w wymaganej przez organy skarbowe formie to nie koniec wyzwań, jakie przygotowała administracja skarbową dla mikro-firm na 2018 rok.

Od 1 lipca 2018 r. wszystkie firmy w Polsce, a więc również mikro-przedsiębiorstwa, obejmie obowiązek przekazywania całości ksiąg podatkowych w formie JPK – na wezwanie organów podatkowych.

W praktyce oznacza to, że każda firma powinna być w stanie wygenerować całość prowadzonych ewidencji księgowych w formacie JPK. Wymagane struktury dla ksiąg podatkowych JPK obejmują bowiem, poza ewidencjami VAT:

- w zależności od formy rozliczeń: księgi rachunkowe, podatkową księgę przychodów i rozchodów bądź ewidencję przychodów,
- wyciągi bankowe,
- magazyn,
- faktury VAT.

Przykładowo dla faktur sprzedaży VAT dane wymagane w formie JPK powinny mieć szczegółowość do poziomu wiersza danej faktury. Również dane dla wyciągów bankowych powinny wyszczególniać operacje bankowe do poziomu wiersza wyciągu bankowego. Z kolei struktura magazyn powinna ewidencjonować wszystkie ruchy towarów na magazynie.

Konieczne wcześniejsze przygotowanie

Biorąc pod uwagę wyzwania czekające mikro-firmy w zakresie raportowania danych z operacji gospodarczych organom skarbowym, rok 2018 będzie okresem, kiedy większość mniejszych firm powinna przeanalizować na nowo potrzeby i możliwości optymalizacji części obowiązków poprzez unowocześnienie narzędzi informatycznych.

Na pewno warto już teraz rozważyć, jakie rozwiązania będą dla danego przedsiębiorcy najlepsze, aby od początku 2018 r. móc generować i przysyłać poprawne pliki JPK do organów skarbowych.

Weryfikacja JPK przez organy skarbowe

Wysłany do urzędu skarbowego Jednolity Plik Kontrolny podlega następnie bieżącej weryfikacji. Doświadczenia większych firm, które już przesyłają JPK do organów skarbowych wskazują, że fiskus wykorzystuje już automatyczne narzędzia do weryfikacji poprawności takich plików i uzgodnienia danej transakcji pomiędzy jej dwoma stronami.

Jakiej analizie poddawany jest zatem nasz JPK? Aktualnie w przypadku większych, średnich i małych firm, pliki JPK VAT (a więc rejestry VAT) podlegają dwustopniowej weryfikacji przez organy skarbowe. W pierwszym kroku, pliki JPK VAT przechodzą automatyczną centralną weryfikację przy użyciu narzędzia Analizator JPK.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, podatnik otrzymuje automatyczne powiadomienie mailowe lub SMS-owe. Jednocześnie informacja o rozbieżnościach wykrytych podczas automatycznej weryfikacji zostaje przesłana do właściwego organu podatkowego, który prowadzi drugi, pogłębiony etap analizy. W przypadku potwierdzenia istnienia nieprawidłowości mogą zostać wszczęte czynności sprawdzające lub kontrola podatkowa.

Czego szuka fiskus?

Ministerstwo Finansów uchyliło rąbka tajemnicy i przekazało informację, na jakie aspekty ukierunkowane są automatyczne analizy JPK, a także kiedy automatycznie zapali się w organie skarbowym czerwona lampka podczas weryfikacji JPK naszego przedsiębiorstwa:

1. **niezgodność JPK z deklaracją** - w pierwszej kolejności wykrywane są niezgodności pomiędzy kwotami deklarowanymi w plikach JPK i deklaracjach VAT składanych za ten sam okres,
2. **rozbieżności między stronami transakcji** - uwagę fiskusa z pewnością przykują pliki JPK, w których różne kwoty zostały zadeklarowane przez sprzedawcę i nabywcę w danej transakcji,
3. **zakupy od nieistniejących podatników** - zainteresowania ze strony urzędu skarbowego możemy być również pewni, jeżeli w naszym rejestrze zakupu znajdzie się faktura wystawiona przez podmiot nieistniejący lub taki, który nie dysponuje aktywnym numerem VAT.

Co w przypadku błędu?

W przypadku otrzymania automatycznego zawiadomienia o stwierdzonych nieprawidłowościach przede wszystkim nie należy wpadać w panikę. Przyczyna może nie leżeć po naszej stronie, a po stronie kontrahenta. Jeżeli sprawdzimy nasze rozliczenia i ustalimy, że faktycznie wkradł się do nich błąd, należy dokonać niezbędnych korekt nie tylko deklaracji VAT, ale również pliku JPK za dany okres.

Należy także pamiętać, że zignorowane informacje o nieprawidłowościach mogą prowadzić do kontroli organów podatkowych, jak również do sankcji karnych skarbowych.

JPK – najczęstsze błędy popełniane przez przedsiębiorców

JPK_VAT to forma raportowania transakcji sprzedaży i zakupu, które trafiają do comiesięcznej deklaracji VAT. I tak jak deklaracja VAT powinna odzwierciedlać faktycznie zawarte transakcje ujęte dla celów VAT w danym miesiącu, tak również plik JPK przesyłany elektronicznie do urzędu skarbowego powinien zawierać szczegółowe dane dotyczące tych transakcji i uzgadniać się wartościowo z deklaracją VAT.

Do najczęstszych błędów popełnianych przez przedsiębiorców związanych z plikiem JPK należą:

- **Brak zgodności z deklaracją** - brak uzgadniania się wartościowo ewidencji VAT zakupu i sprzedaży wystanych w formie JPK z wartościami sumarycznymi wykazanymi w deklaracji VAT jest jednym z podstawowych błędów popełnianych przez przedsiębiorców.
- **Automatyczna weryfikacja JPK po obu stronach** - organy skarbowe wykorzystują już automatyczne narzędzia do bieżącej analizy poprawności otrzymanych plików JPK przesyłanych przez większe firmy. W ramach przeprowadzanych weryfikacji, dokonywane jest m.in. porównanie sposobu zadeklarowania danej transakcji przez obie jej strony – sprzedawcę i nabywcę.
- **Niezgodność wartościowa i czasowa** - niezgodność jaka może zostać wychwycona przez organy skarbowe to przede wszystkim różnice w wartości VAT naliczonego i należnego wykazanego przez dwie strony danej transakcji. Również ujęcie faktury VAT w różnych okresach przez sprzedawcę i nabywcę może spowodować, że organy skarbowe zidentyfikują ją jako potencjalnie nieprawidłową. Niekoniecznie jednak musi to wiązać się z błędem, ponieważ nabywca ma prawo do rozliczenia faktury zakupu w miesiącu otrzymania, lub jednym z dwóch kolejnych okresów rozliczeniowych.
- **Faktura od nieistniejącego podatnika** - dzięki przestaniu ewidencji VAT w formie JPK organy skarbowe uzyskują również natychmiastową informację o uwzględnieniu w deklaracji VAT faktur VAT wystawionych przez podmioty, które nie posiadają statusu czynnego podatnika VAT.
- **Ta sama faktura kilkakrotnie w JPK** - dość powszechnym błędem popełnianym przez przedsiębiorców wysyłających pliki JPK do organów skarbowych jest kilkakrotne ujęcie tej samej faktury. W pliku JPK taka faktura powinna pojawić się tylko raz, nawet w sytuacji jeżeli z punktu widzenia VAT faktura ta odnosi się do kilku różnych transakcji.
- **Odwrotne obciążenie w JPK** - przedsiębiorcy często zapominają, że faktury zakupowe rozliczane w ramach odwrotnego obciążenia powinny występować w JPK VAT po stronie podatku VAT należnego i naliczonego.

W przypadku stwierdzenia potencjalnych nieprawidłowości w przesłanym przez nas pliku JPK, otrzymamy e-mail od organów skarbowych z prośbą o weryfikację pliku i może powstać konieczność skorygowania JPK.

Jednolity Plik Kontrolny a kasy fiskalne

Ministerstwo Finansów przymierza się do zmiany wymogów w zakresie kas fiskalnych i wprowadzenia tzw. kas fiskalnych online. Projekt rozporządzenia w sprawie kryteriów technicznych, jakie musi spełniać kasa rejestrująca zakłada, że forma dokumentów emitowanych przez kasę w postaci elektronicznej będzie musiała odpowiadać strukturze logicznej Jednolitego Pliku Kontrolnego.

Jednocześnie administracja skarbowa od początku wprowadzenia JPK zapowiada dodanie do obowiązków przedsiębiorców dodatkowej struktury JPK, w której miałyby znaleźć się szczegółowe dane paragonów fiskalnych.

Kasa wygeneruje plik JPK

Nowe kasy rejestrujące miałyby umożliwić wysyłkę e-paragonów z kasy bezpośrednio do organów skarbowych w formacie Jednolitego Pliku Kontrolnego. Ma to być forma zachęty dla przedsiębiorców do wymiany kas na nowe, ponieważ w przypadku wprowadzenia obowiązku raportowania poszczególnych fiskalizowanych transakcji w formie JPK, przedsiębiorcy posiadający nową kasę z taką funkcjonalnością będą mogli wygenerować JPK bezpośrednio z kasy fiskalnej.

Inne narzędzia

Przedsiębiorcy, którzy nie zdecydują się na zakup nowej kasy, mogą być zobowiązani do poszukania innego narzędzia do raportowania paragonów w formie JPK, w momencie kiedy taki obowiązek zostanie wprowadzony.

Aktualne wątpliwości – jak ująć paragony w JPK

Kwestia ujęcia paragonów fiskalnych dla celów JPK już teraz budzi sporo wątpliwości przedsiębiorców. Jak dotąd nie ma obowiązku wprowadzania poszczególnych paragonów do ewidencji VAT w formie JPK. Ponieważ jednak wartość sprzedaży wykazanej w deklaracji VAT i w ewidencji VAT sprzedaży w formie JPK musi być równa, Ministerstwo Finansów wyjaśniło, że paragony fiskalne należy wprowadzić zbiorczo, na podstawie dokumentu „raport fiskalny okresowy”.

Faktury z paragonami – co z JPK

Trochę bardziej skomplikowanie wygląda natomiast kwestia ujęcia faktur sprzedaży, do których zostały wystawione również paragony fiskalne. Zgodnie z informacjami Ministerstwa Finansów tylko faktury wystawione na firmy należy obowiązkowo ujmować w JPK. Takie zafiskalizowane faktury z paragonami wprowadzone do JPK powinny jednocześnie zmniejszyć wartość z raportu fiskalnego ujętego w JPK zbiorczo, aby nie zdublować wartości sprzedaży paragonowej dla podmiotów gospodarczych. W tym celu możliwe jest wprowadzenie do ewidencji VAT JPK drugiego zapisu na minus lub bezpośrednio wprowadzenie pomniejszonego zapisu z raportu fiskalnego.

Faktury na osoby fizyczne poza JPK

Faktury wystawione na osoby fizyczne, które zostały zafiskalizowane na kasie rejestrującej, nie są objęte obowiązkiem ujęcia w ewidencji VAT sprzedaży w formie JPK. Wystarczy, iż w ewidencji tej zostanie ujęty zbiorczy raport miesięczny z kasy fiskalnej.

JPK w biurach rachunkowych oraz nowe obowiązki klientów

Począwszy od 2018 roku obowiązkiem comiesięcznego przesyłania ewidencji VAT w formie JPK zostaną objęte również najmniejsze firmy. Dla biur rachunkowych, które obsługują mikro-przedsiębiorstwa, taki obowiązek może oznaczać więcej pracy związanej z przygotowaniem się do nowych wymogów i późniejszą obsługą klientów.

W pierwszej kolejności wskazane byłoby przejście portfolio obsługiwanych klientów i wcześniejsze poinformowanie mikro-przedsiębiorców o czekających ich od 2018 roku wymogach. Klienci muszą być świadomi nowych obowiązków w zakresie JPK i konsekwencji ewentualnego niedostosowania się do nowych regulacji, ponieważ ewentualne sankcje z tytułu braku lub opóźnień w przesłaniu JPK do organów skarbowych ciążą przede wszystkim na podatniku.

Nie tylko rejestry

Co istotne, na wdrożeniu JPK w celu generowania i przesłania do urzędu skarbowego rejestrów VAT w wymaganej formie nie kończą się wyzwania w zakresie oprogramowania do obsługi księgowej mikro-przedsiębiorców. Od 1 lipca 2018 r. bowiem może powstać konieczność przekazania całości ksiąg rachunkowych w formie JPK na wezwanie organów podatkowych.

Oznaczać to może konieczność wdrożenia oprogramowania dla pozostałych struktur JPK.

Problematyczne struktury

Z punktu widzenia biura rachunkowego szczególnie problematyczna może okazać się obsługa klientów pod kątem struktury Faktury VAT i Magazyn w formacie JPK. W większości przypadków wszelkie dane sprzedażowe i magazynowe są generowane bezpośrednio w programie sprzedażowym klienta, dlatego też należy zastanowić się nad możliwościami ich importu do posiadanego oprogramowania biura rachunkowego lub też należałoby uzgodnić z klientem, że wygenerowanie JPK w zakresie tych struktur będzie leżało po jego stronie.

Kluczowy czas na wdrożenie

Odpowiednie dostosowanie do nowych wymogów w zakresie JPK może wymagać od biura rachunkowego lub jego klientów zakupu nowego oprogramowania lub odpowiedniej aktualizacji. Idealnie byłoby, gdyby dane generowane z poszczególnych systemów klienta mogły zostać automatycznie zaimportowane i zintegrowane w systemie biura rachunkowego. Należy również pomyśleć o przeszkoleniu pracowników. Procesy przygotowawcze mogą zająć sporo czasu, w zależności od aktualnie posiadanych rozwiązań informatycznych i zakresu oraz stopnia skomplikowania operacji gospodarczych prowadzonych przez klienta.

Inwestycja w efektywność

Dla biura rachunkowego wymogi w zakresie JPK mogą spowodować znaczny wzrost pracochłonności w zakresie obsługi klientów, jeżeli dane biuro zdecyduje się np. na przepisywanie danych otrzymanych od klientów w celu wygenerowania wymaganych struktur JPK. Dlatego też warto przeanalizować wszystkie opcje i już teraz wraz z klientami pomyśleć o wdrożeniu najlepszych rozwiązań. Nowe obowiązki można bowiem wykorzystać dla rozwoju biura rachunkowego, inwestycji w nowoczesne rozwiązania i zwiększeniu efektywności pracy.

Wybrane, najważniejsze pytania i odpowiedzi dotyczące e-kontroli JPK

Czy moja firma może być przedmiotem e-kontroli?

Jak dotąd, jednoosobowe działalności gospodarcze oraz tzw. mikrofirmy, a więc podmioty które zatrudniają mniej niż 10 osób oraz osiągają roczny obrót poniżej 2 milionów Euro (na 2016 rok wartość ta w złotych wynosi 8 523 000 zł) nie były objęte rewolucją, która została rozpoczęta przez Ministerstwo Finansów w zakresie dodatkowych obowiązków sprawozdawczych dla firm i nowych standardów kontroli podatkowych. Od stycznia 2018 r. każda firma prowadząca działalność w Polsce jako podatnik VAT będzie musiała obowiązkowo przysyłać co miesiąc do urzędu skarbowego tzw. Jednolity Plik Kontrolny. Obowiązek ten będzie obejmował więc również mikro-przedsiębiorstwa oraz firmy prowadzone w formie jednoosobowej działalności gospodarczej.

Moja firma nigdy nie wysyłała JPK, co będzie trzeba zrobić?

JPK to comiesięczne, obowiązkowe raporty z zakresu transakcji sprzedaży i zakupu, ujmowane w deklaracji VAT, a więc w ewidencji VAT, którą jest zobowiązana prowadzić każda firma. Tyle, że od 2018 roku ewidencje będą musiały zostać przygotowane w specjalnym pliku w formacie xml, opatrzone podpisem kwalifikowanym lub tzw. podpisem PZ (profilem zaufanym e-PUAP) i przesłane elektronicznie do urzędu skarbowego do 25 dnia kolejnego miesiąca.

Rozliczam się kwartalnie, czy JPK będę również przysyłać za dany kwartał?

Niestety dla firm, które dotąd rozliczały się kwartalnie, nowe obowiązki mogą okazać się największym wyzwaniem, ponieważ dla miesięcznego obowiązku przysyłania JPK nie przewidziano żadnych wyjątków. Oznacza to, że nawet w przypadku, gdy deklarację będziemy składać za cały kwartał, za poszczególne miesiące kwartału wszystkie transakcje będą musiały zostać odpowiednio zaksięgowane i na tej podstawie zostanie wygenerowany miesięczny JPK. Ewidencje VAT przesłane do urzędu za poszczególne miesiące muszą się sumować do danych wykazanych później w kwartalnej deklaracji VAT.

Prowadzę rejestry VAT w plikach Excel. Czy mogę je w tej formie wysyłać do urzędu?

Pliki JPK należy wysyłać w specjalnym ujednoliconym standardzie i formacie xml, dlatego pliki w formacie Excel nie spełniają tych wymogów. Jednak po zapisaniu ich w specjalnie do tego przygotowanej przez Ministerstwo Finansów tabeli i zapisaniu całości w formacie csv, taki plik można przekształcić w plik w formacie xml i po podpisaniu można go wysłać, korzystając z aplikacji przygotowanej przez Ministerstwo Finansów o nazwie Klient JPK 2.0. Opis znajduje się na stronie Ministerstwa Finansów punkt 5. Nowy obowiązek elektronicznej wysyłki JPK to nie jedyna zmiana dla firm, które dotąd nie korzystały z oprogramowania księgowego.

Od 2018 r. również deklaracje VAT będą wymagane wyłącznie w formie elektronicznej, dlatego posiadanie odpowiednich funkcjonalności umożliwiających bezpośrednio wygenerowanie i wysłanie zarówno JPK jak i deklaracji VAT bezpośrednio z systemu księgowego może okazać się dużym ułatwieniem w prowadzeniu działalności.

Czy urząd może na podstawie przesłanych ewidencji stwierdzić nieprawidłowości w moich rozliczeniach?

Dzięki wpływowi JPK, a więc comiesięcznych danych o transakcjach zakupu i sprzedaży otrzymywanych od wszystkich firm rozliczających VAT, organy skarbowe uzyskują narzędzie do bezpośredniej weryfikacji zadeklarowanych danych poprzez np. porównanie plików JPK przesłanych przez dwie strony danej transakcji. W przypadku gdy dana transakcja różni się w sposobie zaewidencjonowania po stronie nabywcy i sprzedawcy (np. kwoty VAT wykazanego jako należny i naliczony nie uzgadniają się), organy skarbowe otrzymują od razu taką informację, bez potrzeby prowadzenia dodatkowej kontroli w siedzibie danej firmy, czy kontroli krzyżowej. Jak obserwujemy wśród większych podmiotów, które już przysyłają JPK, organy skarbowe już korzystają z możliwości porównania danych i w przypadku stwierdzenia niezgodności wysyłają mailowe zawiadomienie do podatnika o stwierdzonych różnicach.

Transakcje i ich ewidencjonowanie podatkowe są więc pod ścisłym nadzorem, warto zatem już teraz pomyśleć o narzędziach, które pozwolą sprostać nowym obowiązkom w najbardziej efektywny sposób.

Wybrane, najważniejsze pytania i odpowiedzi związane z JPK

Podatek naliczony mogę odliczyć w dwóch kolejnych miesiącach. Czy to oznacza, że np. fakturę ze stycznia mam księgować z datą marzec i wysłać w JPK z marcowymi fakturami?

Obowiązek cyklicznego wysyłania JPK_VAT nic nie zmienia w sposobie księgowania czy też rejestrowania transakcji w rejestrach VAT. Podatek naliczony można dalej odliczyć do dwóch kolejnych okresów rozliczeniowych. Decyzja należy do podatnika. Natomiast w pliku JPK_VAT muszą znaleźć się dokładnie te same zapisy, które weszły do deklaracji VAT-7 za ten sam okres rozliczeniowy. Podsumowane dane porównywane są ze złożoną deklaracją. Różnica może być tylko o zaokrąglenia. W pliku JPK kwoty wstawiane muszą być z dokładnością do 1 grosza.

Czy faktury sprzedaży zafiskalizowane również w kasie fiskalnej (z dopiętym paragonem) trzeba wysłać w JPK, czy wystarczy miesięczny raport kasowy?

Przepisy dokładnie tego nie specyfikują. W pierwszym okresie po uruchomieniu JPK_VAT w tzw. Odpowiedziach na zadawane pytania, Ministerstwo Finansów informowało, że całą sprzedaż zafiskalizowaną należy podsumować w pliku JPK_VAT czyli, że nie należy wykazywać faktur wystawianych do paragonów. W późniejszym okresie zmieniło zdanie, pojawiły się pogłoski, że jednak należy wykazywać faktury wystawione do paragonów.

Skontaktowaliśmy się telefonicznie z Departamentem Kontroli Skarbowej w Ministerstwie Finansów w tej sprawie gdzie uzyskaliśmy potwierdzenie. Wg uzyskanych informacji brak tych faktur bardzo zubaża informacje dostarczane przez pliki JPK_VAT. W niektórych plikach, w sekcji sprzedaży pojawiał się tylko jeden zapis. Obecnie urzędy chcą wszystkie faktury VAT, w tym zafiskalizowane. Zostaliśmy również poinformowani, że pojawi się komunikat w tej sprawie, który jednak do dzisiaj nie został opublikowany.

Natomiast z interpretacji wydawanych w tym temacie przez Ministerstwo Finansów wynika, że faktury z paragonami wystawione na podmioty gospodarcze (firmy) należy obowiązkowo ujmować w JPK, natomiast dla osób fizycznych nie ma takiego obowiązku. Faktury z paragonami wprowadzone do JPK zmniejszają wartość z raportu fiskalnego. W tym celu można zrobić drugi zapis na minus lub od razu wprowadzić zmniejszony zapis z raportu fiskalnego.

Do kwestii ujmowania w ewidencji VAT faktury wystawionej do transakcji udokumentowanej paragonem fiskalnym, odnosi się przykładowo interpretacja indywidualna z 21 listopada 2016 r., nr 1462-IPPP2.4512.748.2016.1.RR. Wskazano w niej, iż ewidencja VAT powinna zawierać wszystkie elementy wymienione w art. 109 ust. 3 ustawy w brzmieniu od 1 stycznia 2017 r. Przepis ten nakłada na czynnych podatników VAT obowiązek uwzględniania w prowadzonej ewidencji – oprócz danych dot. rozliczenia podatku – również danych służących identyfikacji poszczególnych transakcji, w tym numeru, za pomocą którego kontrahent jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej.

Konsekwencją powyższego jest konieczność ujęcia w ewidencji VAT, a więc również w JPK, odrębnie każdej faktury wystawionej na firmę, aby można było wypełnić w ten sposób obowiązek zaewidencjonowania numeru NIP kontrahenta danej transakcji.

Takie samo stanowisko zajął Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu w interpretacji indywidualnej z dnia 21 grudnia 2016 r., nr 3063-ILPP2-2.4512.169.2016.1. Ponadto wskazano w niej:

(...) jeżeli sprzedaż na rzecz podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, która obowiązkowo powinna być dokumentowana fakturami, będzie ewidencjonowana również za pomocą kasy rejestrującej, to w związku ze zmianą brzmienia przepisu art. 109 ust. 3 ustawy, od 1 stycznia 2017 r. będzie istniał obowiązek ewidencjonowania tej sprzedaży w odrębnym rejestrze.

Nie ma natomiast obowiązku ujmowania w ewidencji VAT faktury wystawionej do transakcji udokumentowanej paragonem, jeśli nabywcą jest osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej lub rolnik ryczałtowy. Osoba taka nie wymaga bowiem identyfikacji na potrzeby VAT lub podatku od wartości dodanej. Podatnik nie wpisuje w ewidencji VAT numerów PESEL takich nabywców. Wystarczy, iż w ewidencji tej zostanie ujęty raport miesięczny z kasy fiskalnej.

Całe rozliczenie z urzędem skarbowym zleciłem firmie zewnętrznej. Realizuje je ona na podstawie dostarczonych, wydrukowanych z programu raportów zakupów i sprzedaży, składając w efekcie końcowym deklaracje do US. Kto będzie składał do US JPK - księgowy czy ja?

Na żądanie organu podatkowego pliki związane z księgami oraz cyklicznie JPK_VAT powinna wysyłać firma zewnętrzna z programu finansowo - księgowego. Natomiast na żądanie organu podatkowego przedsiębiorca od 1 lipca 2018 będzie musiał wysłać pliki JPK_FA (rejestr faktur sprzedaży), JPK_MAG (obrotów magazynowy), a być może jeszcze inne. Program finansowo - księgowy nie ma wystarczających danych do ich przygotowania. Należy dodatkowo upewnić się, że w rejestrach VAT zapisywane są wszystkie faktury zakupu i sprzedaży pojedynczo, a nie zbiorczo. Obecnie jest to niedozwolone. W plikach JPK_VAT jest to weryfikowane.

Czy plik JPK może wysyłać mój księgowy? W moim komputerze posiadam jedynie system magazynowo - fakturowy i można z niego wygenerować jedynie ewidencję sprzedaży (nie zawiera on Podatkowej Księgi Przychodów i Rozchodów).

Obowiązujących firmy plików JPK jest kilka. Stosowany przez firmę program finansowo - księgowy powinien umożliwiać obecnie cykliczne wysyłanie plików JPK_VAT oraz na żądanie organu podatkowego również, w przypadku wspomnianej firmy, JPK_PKPIR. Jednak program finansowo - księgowy najczęściej nie posiada wystarczającej informacji do przygotowania pliku JPK_MAG (raport obrotu magazynowego), JPK_FA (rejestr faktur sprzedaży), a w przyszłości jeszcze pliku paragonowego.

Podsumowując, pliki JPK powinny być wysyłane z programów, które mają dane wymagane przez poszczególne schematy JPK. Część powinna być wysyłana z programu finansowo - księgowego (zapisy z ksiąg oraz rejestry VAT), a część przez programy do zarządzania sprzedażą oraz magazynami.

Dostałem informacje z mojego biura rachunkowego, że będzie ono taki plik JPK wysyłać do US. Czy ja, jako podatnik też będę musiał wysyłać taki plik prowadząc działalność, skoro księgową już dopełni formalności?

Wszystko zależy od oprogramowania, z którego korzysta przedsiębiorstwo oraz obsługujące je biuro, a także od tego do wysyłania jakich plików jest lub będzie zobowiązana firma.

W przypadku gdy są to:

- pliki JPK_PKPIR, JPK_VAT - biuro najprawdopodobniej może wysyłać JPK ze swojego programu,
- pliki JPK_MAG (raportowanie obrotu magazynowego) – JPK najprawdopodobniej powinien być utworzony i wysyłany przez program zarządzania magazynami klienta biura,
- JPK_FA (raportowanie faktur sprzedaży) – JPK powinien być utworzony i wysyłany przez program zarządzania sprzedażą klienta biura.

Ministerstwo Finansów planuje zobowiązać jeszcze niektóre podmioty do wysyłania od nowego roku plików tzw. paragonowych. Podsumowując, przedsiębiorstwo może być zobowiązane do wysyłania niektórych z tych plików. Zależy to od tego, które pliki będzie ono musiało wysyłać cyklicznie i na żądanie organów podatkowych oraz od oprogramowania biura rachunkowego oraz samej firmy.

Dwa lata temu zrezygnowałem z bycia VAT-owcem. Nie rozliczam się z deklaracji VAT i nie prowadzę takiej ewidencji. Czy też muszę składać JPK?

Pliki JPK to w rzeczywistości wiele plików, z których każdy dotyczy odrębnego obszaru działalności firmy. JPK_VAT to tylko jeden z nich. Jeżeli firma nie jest płatnikiem VAT, to z pewnością nie jest zobowiązana do wysyłania cyklicznie tego pliku. Jednak od 1 lipca 2018 będzie zobowiązana na żądanie organu podatkowego do wysyłania pozostałych obowiązujących ją plików.

Posiadam podpis kwalifikowany na swoje nazwisko, ale nie jestem osobą odpowiedzialną za rozliczenia VAT w naszej firmie. Ponieważ w firmie osoba odpowiedzialna za rejestry i deklaracje VAT nie posiada podpisu i nie ma upoważnienia w US do reprezentowania firmy, pliki JPK i deklaracje VAT podpisuję ja swoim podpisem. Mam wątpliwości, czy na mnie spada jakaś odpowiedzialność za prowadzenie tych ewidencji w firmie w związku z tą sytuacją. Z drugiej strony upoważnienie do reprezentowania firmy w US jest tylko na jedną osobę niezależnie od zakresu jej faktycznych obowiązków.

Osoba podpisująca e-Deklaracje jest pełnomocnikiem firmy do podpisywania e-Deklaracji zgłoszonym w UPL-1 i nie ponosi z tego tytułu odpowiedzialności za prawidłowość tych rozliczeń. Chyba, że jest równocześnie osobą odpowiedzialną w firmie za te rozliczenia. Dokładnie omawia ten aspekt artykuł w serwisie **Vademecum Podatnika**.

Jestem mikro-przedsiębiorcą - od stycznia 2018 będzie mnie dotyczył obowiązek JPK VAT, a nie mam podpisu kwalifikowanego. Czy będzie możliwe dostarczenie plików bez podpisu tak jak np. PIT czy VAT 7, gdzie podpisem jest wysokość przychodu za poprzedni rok obrachunkowy?

Jak do tej pory pliki JPK_VAT mogą być podpisywane wyłącznie podpisem kwalifikowanym oraz zaufanym podpisem ePUAP. Nie ma możliwości podpisywać tych plików w inny sposób.

Od września 2017 trzeba dostarczać urzędowi skarbowemu także pliki JPK WB. Czy każdy przedsiębiorca musi je wysłać, czy jest to obowiązek banków?

Zgodnie z projektem dotyczy to tylko małych, średnich i dużych firm. Pliki mają być wysyłane przez banki i kasy spółdzielcze. Wyjątkiem, kiedy to podatnik jest zobowiązany do wysyłania codziennie plików JPK_WB, jest sytuacja, kiedy siedziba banku lub oddziału banku, z którego korzysta podmiot, jest poza granicami kraju.

Jeżeli hurtownia ma inny program magazynowy, to czy będzie musiała zakupić taki sam, jak ma biuro, żeby przestać sprzedawać?

Pełną informację na temat faktur sprzedaży, która jest wymagana przez schemat JPK_FA posiadają programy do zarządzania sprzedażą lub do zarządzania sprzedażą i magazynami, z których najczęściej korzystają firmy, klienci biur rachunkowych.

Dlaczego warto odpowiednio wcześniej poznać wymogi JPK?

Zakres wymaganych przez organ podatkowy przekazywanych danych w postaci plików JPK może być bardzo szeroki, obejmując większość danych rejestrowanych w systemach do zarządzania, zaś ww. dane mogą pochodzić z wielu programów różnych producentów. Dlatego warto sprawdzić, czy system jaki planujemy zastosować do generowania JPK umożliwi wyeksportowanie w postaci plików JPK wszystkich wymaganych prawem danych.

W firmach wielooddziałowych korzystających z rozbudowanych systemów do zarządzania firmą sytuację może utrudniać wprowadzony w 2017 roku wymóg wysyłania informacji z ewidencji VAT w jednym pliku. W niektórych przypadkach może to wymagać sumowania danych z rejestrów VAT znajdujących się w różnych programach, w tym aplikacjach różnych producentów. Przypominamy, że dotyczy to również firm obsługiwanych przez biura rachunkowe. Zachęcamy do sprawdzenia czy oprogramowanie firmy oraz program księgowy biura rachunkowego będą prawidłowo współpracowały, przygotowując kompletny zestaw plików xml na potrzeby elektronicznej kontroli skarbowej. Obsługa JPK w biurze nie powinna wymuszać żadnej dodatkowej pracy, a tym samym zwiększać kosztów obsługi księgowej.

Drugim powodem, dla którego warto wcześniej zapoznać się z wymogami JPK może być konieczność wcześniejszego dostosowania niektórych programów do JPK, jak i konieczność uzupełnienia danych w programach, które będą eksportować dane do plików JPK. Nie wszystkie dane wymagane przez schematy JPK musiały być wymagane przez programy obsługujące firmę. Jeżeli takie dane nie były wcześniej wprowadzone, teraz muszą być na potrzeby JPK uzupełnione.

JPK a systemy finansowo-księgowo

- jak przygotować się do wdrożenia JPK?

Przygotowanie firmy do wdrożenia JPK wymaga z jednej strony dostosowania swojego systemu zarządzania firmą tak, aby było możliwe techniczne przygotowanie wymaganych plików JPK i wysłanie ich na serwer Ministerstwa Finansów, a z drugiej strony wymaga przygotowania spółki do takiego księgowania i rejestrowania VAT, aby spełniało wymagania schematów JPK.

W wielu przedsiębiorstwach wdrożenie JPK będzie wiązało się z koniecznością przeprowadzenia analizy użytkowanego oprogramowania i sprawdzenia czy możliwe jest w nim prawidłowe przygotowanie plików JPK i wysłanie ich. Czasami może wymagać to implementacji w systemie nowych funkcjonalności, w najgorszym przypadku może zająć konieczność wymiany części oprogramowania.

Poza dostosowaniem systemów komputerowych w firmach, przed wejściem firmy w obowiązek przekazywania danych w formie elektronicznej należy przygotować się do wprowadzania danych zgodnie z wymaganiami schematów JPK. Jeżeli w programach dane będą niekompletne lub wprowadzone niezgodnie z tymi wymaganiami, nie przejdą walidacji i pliki JPK nie będą mogły być wysłane.

Wymaganie schematów JPK mogą wymusić w niektórych firmach również zmianę sposobu księgowania oraz prowadzenia rejestrów VAT. Schematy JPK wymagają szczegółowych danych. Od stycznia 2017 na przykład nie jest możliwe w pliku JPK_VAT wprowadzanie fakturowanej sprzedaży czy też fakturowanego zakupu zapisami zbiorczymi (nie dotyczy sprzedaży zafiskalizowanej, która przeciwnie, powinna być raportowana zbiorczo). Jeżeli firmy lub biuro rachunkowe rejestrowały w ten sposób transakcje w rejestrach VAT będą musiały to zmienić.

Przedsiębiorstwa prowadzące księgi rachunkowe (księgi handlowe), których od lipca 2018 będzie dotyczył obowiązek przekazywania danych na żądanie organów podatkowych z ksiąg w pliku JPK_KR, na przełomie roku 2017 / 2018 powinny sprawdzić, czy w ich programie finansowo - księgowym plan kont jest właściwie grupowany w zespoły kont i następnie w kategorie. Wymóg ten wynika z opublikowanego schematu JPK_KR v1-0 (księga rachunkowa), który wymaga aby w sekcji zestawienia obrotów i sald oraz sekcji dziennika księgi głównej wraz z numerem i nazwą konta, w pliku XML każdorazowo wstawiana była nazwa zespołu oraz nazwa kategorii kont. Do tej pory nie było tego wymogu, dlatego ważne jest aby sprawdzić, czy program posiada taką możliwość oraz czy firmowy plan kont jest logicznie pogrupowany. Jeżeli tak nie jest, przełom roku jest ostatnim momentem aby dokonać stosownych zmian.

Wcześniejsze przygotowanie firmy do raportowania plikami JPK jest bardzo ważne, ponieważ niektórych informacji nie da się uzupełnić w programach bezpośrednio przed momentem wysłania żądanego pliku JPK.

System WAPRO ERP gotowy na zmiany!

System WAPRO JPK to program przeznaczony do tworzenia sprawozdawczości Jednolitego Pliku Kontrolnego z modułów WAPRO ERP w formie elektronicznej.

System zapisuje dane w plikach xml, o strukturze logicznej zgodnej ze schematami JPK na podstawie:

- ksiąg rachunkowych,
- podatkowej księgi przychodów i rozchodów,
- ewidencji przychodów,
- ewidencji VAT,
- ewidencji obrotu magazynowego,
- ewidencji faktur sprzedaży VAT,
- wyciągów bankowych.

WAPRO JPK automatyzuje proces importu i eksportu danych oraz umożliwia podgląd i weryfikację danych. System przechowuje także dane przekazane organom podatkowym, umożliwiając późniejszy wgląd. Umożliwia również wysłanie przygotowanych plików JPK przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Ponadto, rozwiązanie odbiera i zapisuje w bazie danych Urzędowe Potwierdzenie Odbioru (UPO).

Systemy WAPRO ERP to komplet programów do zarządzania przedsiębiorstwem, wspierający pracę działów sprzedaży, księgowości, kadr oraz pracowników mobilnych. Rozwiązania sprawdzają się zarówno w małych jednoosobowych firmach, niewielkich przedsiębiorstwach rodzinnych, a także w większych spółkach posiadających wiele sklepów oraz oddziałów na terenie całego kraju.

Więcej informacji na temat systemu **WAPRO JPK!** Więcej informacji na temat rozwiązań **WAPRO ERP!**

Autor:

Ewelina Nowakowska

Partner oraz Doradca Podatkowy
w firmie HLB M2

Kontakt:

ewelina.nowakowska@hlbm2.pl

jpk@assecobs.pl

Kilka słów o autorce:

Ewelina Nowakowska należy do grona najlepszych polskich doradców podatkowych w kategorii podatku od towarów i usług (VAT) według Dziennika Gazety Prawnej.

eBook „Jednolity Plik Kontrolny dla małych i średnich firm” został opracowany we współpracy Asseco Business Solutions oraz HLB M2.

Asseco Business Solutions od ponad 20 lat dostarcza rozwiązania IT wspomagające zarządzanie procesami biznesowymi w przedsiębiorstwach.

Firma HLB M2 specjalizuje się w doradztwie podatkowym, badaniu sprawozdań finansowych oraz w doradztwie w zakresie rachunkowości.

Więcej informacji: www.assecobs.pl oraz www.hlbm2.pl.